

Eleki Krónika 2001. augusztus

“Elekért” érdeméremmel kitüntetve

Elek Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2001. június hó 6-án tartott ülésén az “Elekért” érdemérem kitüntetésre javasolta, majd elfogadta Lantos Mihály és Áment Gábor személyét. Az Eleki Krónika szerkesztősége ezúton gratulál mindkettőjüknek és az alábbi rövid életrajz segítségével mutatja be a kitüntetetteket a Tisztelt Olvasóknak.

Lantos Mihály 1939. szeptember 17-én Eleken született Lantos György és Kovács Mária elsőszülött gyermekeként. Őt még két leánygyermek követte. Általános iskoláit Eleken végezte, s befejezése után azonnal dolgoznia kellett. Tizenévesen családfővé vált. Az apa nélkül maradt 3 gyermeket az édesanya egyedül csak nagy nehézségek árán tudta eltartani, felnevelni. 1957-ben egy budapesti gyárban helyezkedett el, esztergályos szakmát szerzett. 1959-ben behívták katonának, ahol - az akkori politikai viszonyok miatt 26 hónapot szolgált a Magyar Néphadsereg díszrezredében. Leszerelése után korábbi munkahelyére ment vissza dolgozni. 1965-ben kötött házasságot Papp Erzsébettel, a köztisztviselői állású Papp család egyetlen gyermekével. Ekkor Kétegyháza, az akkori MEZŐGÉP-nél helyezkedett el, ahol 7-8 évig középvezetőként dolgozott. Munkáját több ízben kitüntetéssel is elismerték. A fiatal házaspár életének legnagyobb boldogságát jelenti ma is az 1967-ben született kisfiúk, aki ma már a 9 éves Misike fia boldog édesapja, Győrött katonatiszt. Lantos Mihály 1968-ban érettségizett az Eleki Gimnáziumban. 1972-ben az akkori tanácsi apparátusban helyezkedett el. Az eltelt évtizedek alatt számtalan iskolát, tanfolyamot végzett el, a legkülönbözőbb szakvizsgákat tette le sikeresen. Eleken mindenki ismeri, hiszen “községgazdaként” szinte mindig a települést járta. Olyan lelkiismeretesen végezte a munkáját, amely tulajdonsággal csak kevesek rendelkeznek. Ott találhattuk a járda- és útépitésnél, az intézmények hiányosságainak megszüntetésénél, a városi rendezvényeken, a hivatalban - egyszerűen mindenütt. Mindig pontosan, teljes alapaossággal, odafigyeléssel, szívvvel-lélelkel. Mert Lantos Mihály csak így tudott dolgozni. Mindehhez szerető családot, nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságos háttérrel biztosított kedves felesége, Erzsike, aki mostmár szintén nyugdíjas, volt középiskolai tanár. 1999-ben - élve a törvény adta lehetőséggel - 60 évesen vonult nyugdíjba Lantos Mihály. Jó egészségnek örvend, igen aktív életet él. Házatáján irigylésre méltóan példás rend uralkodik. Kertje láttán, a csodálatos szőlőlugasban ígérkező egészséges és óriási szőlőfürtök a jó gazda szorgos, kétkezi munkáját dicsérik éppúgy, mint kedvenc méhese. Ennek a tevékenységnek már több mint 10 éve hódol. A Lantos házaspárnak legnagyobb bánata talán az, hogy Győr messze van! Ritkán láthatják fiukat, kedves menyüket és imádott unokájukat. Elmondhatjuk, hogy Lantos Mihály - az élete során elviselt gondok, nehézségek ellenére is - szép és tartalmas életet élt és él városunk hasznára és örömére is. Kitüntetéséhez szívből gratulálunk!

T.R.K.

Áment Gábor- sokaknak Gabi bácsi - Eleken született 1923. december 11-én. Lakhelye ma is ez a település. Általános- és Polgári Iskoláját ugyancsak Eleken végezte, majd Békéscsabán a Felső Kereskedelmi Iskolában érettségizett. 1948. május 29-én megházasodott, felesége Jäger Kornélia, akivel 53 éve él együtt. Házasságukból 3 gyermekük született, most már 6 unokájuk és 1 dédunokájuk is szépíti életüket.

1947-től 1983 végéig mindössze négy munkahelyen dolgozott: gabonafelvásárló, egyszámla vezető, pénzügyi előadó, revizor, főrevizor munkakörökben. 1983-ban ment nyugdíjba, bár még ezután is - immár nyugdíjasként - évi néhány hónapot dolgozott a MESZÖV-nél. Aktív dolgozó évei alatt kétszer kapta meg a "Kiváló Dolgozó" elismerést. Az ÁFÉSZ intézményeiben folyamatosan eltöltött 27 évi munkássága után arany pecsétgyűrűben részesült. A rendszerváltás első, nehéz ciklusában vállalta Elek Nagyközség képviselő-testületi tagságát, majd alpolgármesterré történő megválasztását. Az akkori polgármester idő előtti távozása után fél évig volt polgármester, a képviselő-testületen belül a pénzügyi bizottság elnöke. Az eleki katolikus egyház képviselő-testületének 10 évig volt tagja. A második világháború és annak következményeiből az 1939 és 1947 közötti években az elesett eleki lakosok felkutatásában, rendszerezésében, pontosításában és a névsor végleges összeállításában jelentős munkát végzett Radványi Györggyel és Josef Schneiderrel.

"Az Elekiek II. Világtalálkozója megrendezésére" Alapítvány kuratóriumi tagjaként intézi az alapítvány számviteli, pénzügyi és egyéb ügyeit 1994. május 10-étől. Gabi bácsi az Eleki Asztalitenisz Szakosztály 1950-ben történt megalakulásában és 25 éves működésében aktív szerepet vállalt szervezőként és játékosként egyaránt. Bizonyára aktív sportolásának köszönhető, hogy ma is elfogadható egészségnek örvend. Gabi bácsi és családja is közmegbecsülésnek örvend szűkebb és tágabb környezetében. Kitüntetéséhez szívből gratulálunk, jó egészséget, családi életében boldogságot kívánunk.

Lantos Mihályné

Helyzetkép az Eleki Cigány Kisebbségi Önkormányzat munkájáról

Tájékoztatta lapunkat Drágos József, az Eleki Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke az alábbiak szerint:

A rendszerváltás óta eltelt időszak sok érdemi változást hozott a cigányság életében. Olyan részsikerekkel dicsekedhetünk, mint például: a kisebbségi roma önkormányzatok megalakulása, s ha már itt tartunk, akkor időzzünk el egy kicsit ennél a témánál, amely a cigányság megújulásának fundamentumát képezi. Azzal a szándékkal jöttek létre, hogy a cigányság életét merőben új alapokra helyezze. A fundamentum meghatározza, sőt eldönti a felépítendő ház életképességét /állhatóságát/. A roma önkormányzat a demokrácia egyik vívmánya ahhoz, hogy a demokráciától támogatva működjön, demokratikus jogszabályokra van szükség. Tudjuk, hogy a jogszabályok életképessége jobbra /használat/ közben derül ki, hogy mennyire szolgálja, támogatja azokat az érdemi célokat, érdekeket, amelyek a cigányság felemelkedését

megélhetésüket valamelyest biztosítani. Az idei évben több pályázatott nyújtottunk be, amelyekkel nyertünk is. Szociálisan rászorult gyermekeket vittünk kirándulni, közösségi szakemberek képzésére nyertünk támogatást, roma nyelvtanfolyamot szervezünk, ezen felül több programunk áll szervezés alatt.

Szervezésünkben 2001. június 30-án roma - rendőr mérkőzésre került sor az eleki sportpályán. A nagyszerű rendezvényen több állami tisztségviselő jelent meg. A mérkőzés bevételét felajánlottuk a rászorult gyermekek beiskolázására. Ennek a rendezvénynek szeretnénk hagyományt teremteni, a jövőben is megtartani a romák és a rendőrök közötti viszony kiegyensúlyozottá válását.

Jelenleg zajlik az ösztöndíj-pályázatok beadása az általános-, közép- és felsőfokú iskolába járó roma gyermekek számára - tanulmányi eredményeiktől függően. Részt veszünk egy országos lakásépítési programban a szociálisan rászorult családok érdekében. Ez a program még szervezés alatt áll, jelenleg az önkormányzattal tárgyalunk az együttműködés lehetőségéről. Ez a program az egyik, eddigi leghatékonyabb együttműködést várja el országos és helyi szinten is.

Együttműködünk az iskolákkal és óvodákkal. Célunk az, hogy minden gyermek megszerezze az általános iskolai vég bizonyítványt. A kisebbség munkaerő-piaci szakképzését csak úgy lehet hosszú távon elképelni, ha a hiányzó általános iskola befejezését, tehát a 8. osztály elvégzését biztosítjuk. Nyitottak vagyunk minden olyan kezdeményezésre, együttműködésre, melyben az általunk kipróbált és jól bevált programok a kisebbség ügyét szolgáló céllal hasznosíthatók.

A kisebbség iránt érzett elkötelezettségünk az eddigi munkánk során kialakult kapcsolataink, befektetett szellemi és szakmai értékek hasznosulásában bízva tervezzük jövőnket. A cigányság felemelkedéséhez, integrációjához, sorsának jobbításához az együttműködésen keresztül vezet az út.

Közreadja: T.R.K.

Közös beruházásban épül a IV. ütem

A Krónika májusi számában már tájékoztattuk az olvasókat arról a képviselő-testületi döntésről, mely szerint a szennyvízcsatorna hálózat IV. ütemének beruházási munkáit az önkormányzat a létrehozandó viziközmű társulattal társberuházásban kívánja megvalósítani. Az eleki IV. ütem Csatornamű Társulat 2001. július 23-án tartotta alakuló résztaggyűlését miután a beruházással érintett területen az érdekeltek többsége aláírásával előzetesen jelezte társulatalakítási szándékát.

Az alakuló résztaggyűlés meghallgatta a Szervező Bizottság elnökének beszámolóját, elfogadta a beruházás műszaki és pénzügyi adatainak ismertetéséről szóló beszámolót, valamint az alapszabályt és arról is döntést hozott, hogy csatlakozik a már működő Társulathoz és beruházási programját e Társulat keretei között valósítja meg. Az érdekeltségi hozzájárulást a részgyűlés a pénzügyi-műszaki számításban foglaltak szerint fogadta el. Ennek megfelelően természetes személyek 10 naptári év alatt 72.000.- Ft érdekeltségi hozzájárulást kötelesek fizetni, ami havi 600.- Ft összeget jelent.

Figyelembe véve azt, hogy az érdekeltségi hozzájárulás 15%-át az állam visszatéríti, valamint azt, hogy a befizetőnek 5 évig nem kell kommunális adót fizetni, az érdekeltségi hozzájárulás megfizetése nem jelent elviselhetetlen terhet. A fizetési kötelezettség 2001. október 1-jén kezdődik és 2011. szeptember 30-án jár le. Az érdekeltségi hozzájárulás megfizetésének módja a Lakástakarék-pénztárral kötendő szerződés és az egyösszegű teljesítés is. Ez utóbbi esetében 57.000.- Ft az érdekeltségi hozzájárulás mértéke, melyet október 31-ig kell befizetni. A Csatornamű Társulat 2001. augusztus 7-i ülésén elfogadta az eleki IV. ütem érdekelteinek csatlakozását, megválasztotta a tisztségviselőket és a képviselő-testület határozatát figyelembe véve 57.174.- eFt hitel felvételéről döntött. Előző nap tartott rendkívüli ülést a képviselő-testület, melyben a szennyvízcsatorna-hálózat beruházására vonatkozó lényeges döntéseket hozott. A képviselők úgy határoztak, hogy a Csatornamű Társulat által igényelt hitel és járulékai teljes visszafizetéséért kézfizető kezességet vállal, valamint a kamatterhek megfizetését is vállalja az önkormányzat. Tárgyaltak a képviselők a szennyvízcsatorna-hálózat fejlesztés további feladatairól is. A város szennyvíz-csatornázottságának további fejlesztését két ütemben képzelték el. A következő V. ütem a szennyvíztisztító telep bővítését is tartalmazza, a VI. ütemben pedig megvalósul a város belterületének teljes csatornázása. A rendkívüli ülés egyéb döntései címszavakban:

- Elek Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat 2002. évi fordulójához is csatlakozni kíván és a beérkező pályázatok elbírálásával az Oktatási Bizottságot bízta meg.
- Módosította a rendkívüli ülésen a képviselő-testület a román nemzetiségi általános iskola pedagógiai programját, mely alkalmat adhat a kéttannyelvű oktatásra való áttérésre.
- Elviekben támogatta a képviselő-testület az Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzat lakásépítési pályázatát 10 közművesített telek felajánlásával.

Néhány gondolat a hagyományos műsoros sváb batyus bálról...

2001. augusztus 4-én, este 7 órától került megrendezésre az ide nyári batyus sváb bál. Mielőtt ezt a nyári bált kezdtük szervezni, tanakodtunk azon, hogy a sportszarnokban vagy a Reibel Mihály Városi Művelődési Központban rendezzük-e meg? Azután az utóbbi helyszín mellett döntöttünk és jól tettük, mert így is maradt bőven üres hely a kisteremben, talán egy kicsit a bánatukra is! Azért úgy gondolom, hogy aki eljött a "forró" időjárás ellenére, igen jól érezte magát. A jó zenekar kiválasztása minden bál rendezvény fontos része. A Pilisvörösvárról érkezett 6 tagú sváb zenészeket már a téli bálon lefoglaltuk, így nem álltunk olyan helyzet előtt, hogy utolsó pillanatban kapkodunk zenekar után. A zene miatt nem is aggódtunk, csak a meleg játszott be egy kicsit negatívan a szervezésünkbe. Gondolom többen elmentek a városból üdülni, többen a környező nagyobb városokat látogatták meg, ahol szabadtéri programok csalták, hívták a közönséget, így az elekieket is. Ott biztosan jó levegő is volt. Így - ezzel ellentétben - zárt helyen nehezebb egy-egy rendezvényt megszervezni.

A műsort az Edel Nachtigal ifjúsági táncsoport adta. Sokat fejlődtek a fiatal táncosok, akik a németországi turnén is színvonalasan és fegyelmezetten szerepeltek, táncoktatójuk ifj. Strifler Józsefné nagy öröme. A nyári bál megnyitó beszédét Niedermayer Józseftől hallottuk, aki az Eleki Németek Egyesülete elnökeként köszöntötte a kedves résztvevőket. Fél 12-kor tombolahúzás szakította meg a német zenét. Sok érdekes csomag talált gazdára és a földj, mely az eleki templomot ábrázoló akvarell festmény volt, Várpalotára került. A boldog nyertesek Kabai László karcagi festőművész csodálatosan szép alkotását vitték haza. A tombolahúzás után még folytatódott a tánc, egészen hajnali 3 óráig. Úgy érzem, hogy bár nem jöttek el olyan sokan, mint ahány szórakozónivágyóra számítottunk, de a visszhangot hallva, akik ott voltak lelkesedéssel és örömmel beszéltek az idei nyári rendezvényünkről, melyet ismét a Német Kisebbségi Önkormányzat szervezett.

Nádor Mária

A közelmúlt krónikája

Magyarországon az 1950-es évek után viszonylagos és ezt fontos hangsúlyozni, hogy viszonylagos volt a fejlődés, így Eleken is. Ne feledjük, hazánk is az 1970-80-as években kezdett eladósodni. Nem a hitelfelvétel volt a fő probléma, hanem annak a felhasználása! Semmi nem annyiba került, mint amennyit ért, így pl. a különbözetet az akkori hatalom az utókorra ruházta át. Az akkori adósságot még most is fizetni kell. Ez tulajdonképpen a jövő felélését jelentette. Ha ez nem úgy történt volna, ma sokkal könnyebben élhetnénk! Most pedig térjünk vissza megint Elekre. Próbáljunk meg szólni a közelmúlt fontosabb eseményeiről. Forrásként most is a Csipes Antal által szerkesztett Elek történetét használtuk, illetve személyes élményekre hagyatkoztunk. Minden szempontból az 1960-as évek két legfontosabb eseménye az volt, hogy 1963-ban gimnázium, illetve 1964-ben szakiskola létesült. Ebben az évtizedben is folytatódtak a járdaépítési munkálatok. (Érdekes módon azt az akkori cementhiány miatt sokszor akadozott. Ma már ez egy kicsit nevetségesnek tűnik, pedig tényleg így volt!) Ennél sokkal nagyobb probléma azonban az, hogy a népesség az 1960-as évektől csökken. A mai Elek területén 1949-ben még 6670-en éltek, 1960-ban pedig már csak 6032-en, illetve azóta még kevesebben, ma kb. 5600 fő. Magyarországon 1981 óta csökken a népesség! Az 1970-es évek is eléggé ellentmondásosak, hisz pl. 1970-ben megszüntették az eleki vasútvonalat. Az akkori szokásnak "megfelelően" a lakosságot nem kérdezték meg ez ügyben. (Igaz, a buszközlekedés jobban fellendült.) Kétségtelenül valamiféle előrelépést jelentett az, hogy 1970. július 1-től nagyközség lett Elek. Érdekes azt is megemlíteni, hogy az eleki római katolikus temetőben lévő szovjet emlékmű feliratán is szerepel oroszul, hogy az ott nyugvó katonák "Elek városáért" estek el! Ki mert volna ezen akkor vitatkozni? Erre a feliratra, így utólag is büszkék lehetünk, hisz az akkori győztesek írták, írást az egykori Elekről. (Ezt a poént el lehetett volna sütni az eleki városavatón is!) Az 1980-as évek is túlságosan rosszul kezdődtek, hisz 1980-ban megszüntették a jó

hírűvé vált eleki gimnáziumot, amiről sokan azt írták például, hogy egyik fő problémája az volt, hogy sokan sikeresen tanultak tovább más főiskolákon, egyetemeken. Ma az eleki döntéshozók (nem csupán a képviselők) nagy része ebben a gimnáziumban érettségizett. Hiba volt a nagy siker, a racionalás miatt hadat üzentek szerte az akkori "szocialista" Magyarországon ezeknek a kis gimnáziumoknak. Milyen kár, hogy ez bekövetkezett! Hol vannak azok, akik a nevüket adták ehhez az antidemokratikus, bűnös cselekedethez? Elek az 1960-70-80-as években (a közelmúltban) is főképpen a mezőgazdaságból élt, hisz adottságai, hagyományai ezt követelték, követelik meg. Igaz, voltak komoly "egyéb" próbálkozások is, pl. a varroda létesítése is. Szerencsére a közelmúltban sem tudták teljesen átalakítani a település régi arculatát, így ez az átmentett múlt erőt adhatott az "egyszerű" embernek is. A hagyományok, elsősorban a népi hagyományok (tánc, böjt közepe, farsang, Röpülj páva) szintén sokat adott az embereknek, de az országnak is (de így van ez ma is, s z e r e n c s é r e) . A XX. század nagyon kegyetlen volt Magyarország népéhez, pl. a két vesztés háború, Trianon, 1956 - gondolhattuk ezt 1989-1990-ig, amikor is Kelet-Közép-Európában először Magyarország lakóinak döntő része szavazott (szavazhatott) az elmúlt 40 év ellenében a demokráciára. Így volt ez Eleken is, ne feledjük el! Azóta új időszámítást írunk. Az eleki polgárok is saját kezükbe vehették sorsuk irányítását. Természetesen semmi sem tökéletes, hisz mindent tanulni és gyakorolni kell, így a demokráciát is. Nagyon fontos, a problémáinkat nekünk kell megoldani. Jó és rossz példát lehet találni itt is, ott is (házánkban is, külföldön is), de a végső döntés nagy részben a miénk. A rendszerváltoztatás utáni éveket majd csak évtizedek után lehet teljesen objektíven megítélni, hisz például még elég sokan vannak komoly pozíciókban olyanok, akik eddig cselekedeteik alapján egyértelműen az 1990-ben, a választásokon megbukott rendszerhez kötődnek most is (és ezek ellenérdekeltek a mostani pozitív kép kialakításában). Tényként azért jegyezzük meg, hogy például városunkban 1998-ban 223 működő vállalkozás, 7 Kft., szövetkezet, 18 Bt. és 194 egyéni vállalkozó volt (míg pl. Kétegyháza ez így oszlott meg: 138 működő vállalkozás, 2 szövetkezet, 12 Bt., 121 egyéni vállalkozó.) Vége.

Rapajkó Tibor

Az első lépésekről

A szociális otthonban az év elején alakult meg a mentálhigiénés csoport. Ungur Bernadett szociális munkást, a csoport vezetőjét, az első lépések feltérképezésére kértük meg. Ungur Bernadett elmondta, hogy a csoportot három foglalkoztató nővér, gazdasági nővér, mentálhigiénés asszisztens, fél állásban lévő szociális munkás és foglalkoztató képezi, akik együttműködnek más szakterületek illetékeseivel. A csoport célkitűzését a lakók foglalkoztatásának megszervezésével, a hozzátartozókkal való kapcsolattartással lehetne megfogalmazni. Mindenekelőtt le kell szögezni: az ilyen jellegű kezdeményezés - országos viszonylatban is - egészen újkeletű. Külön nehézséget jelent a lakók különbözősége, ezért szinte személyre szabottan kell kialakítani a programot. A mentálhigiénés csoport komoly programját képezi a pszichoedukációs és stresszkezelő

tréning, amelynek lényege, hogy a lakókkal tudatosítják egészségi állapotukat, felhívják figyelmüket a személyi- és környezeti higiénára, a hozzátartozókkal való kapcsolattartásra, a mindennapi teendők ellátására. Egy ilyen képzési csoportban egyszerre hat lakó foglalkoztatására nyílik lehetőség több hónapos programmal. Ami a lakók foglalkoztatását illeti: rövidtávú - egy hónapos - tervet dolgoznak ki, a csoportos megbeszélések alkalmával körvonalazódik a program. Például augusztusban két sportágban - asztalitenisz, labdarúgás - rendeznek házi bajnokságot. Emellett készülnek az augusztus 18-ai, városi Szent István-napi ünnepségre is. Feladatuknak tekintik az intézményben korábban elhunytak - 73 fő - sírjának gondozását is.

B. N.

Irodalmi sarok

Rovatszerkesztő: Bernát Nándor
Júliusi lapszámunkban, amikor rovatunk Brindás Orsolyának, az általános iskola hatodik osztályos tanulójának adott teret, röviden jeleztük: "...az ifjú tehetségek felfedezését is a zászlónkra tűztük, mert jól tudjuk, hogy minden időszaknak megvan a saját zsenije..." Ez a feltételezés Ramasz Beáta esetében máris gyakorlatot öltött. Beáta - ugyancsak az általános iskola hatodik osztályos tanulója - barátnőjéhez, Brindás Orsolyához hasonlóan sokrétű foglalkozásokon kamatoztatja tehetségét. Ez természetesen nem csak rovatunk számára felbecsülhetetlen értékű ajándék, de városunk kulturális életét is gazdagítja, színesíti. Tudvalévő, hogy minél több tehetséges ember él egy adott településen, annál gazdagabb elképzelések fogalmazódhatnak meg a kulturális élet területén. Ramasz Beáta kérdéseinkre válaszolva örömmel tudatta: ötödik osztályos bizonyítványa kitűnő érdemjegyeket tartalmaz. A szülői dicséret ajándék formájában is kicsúcsosodott. A példás osztályzatokért Beáta átlagosan napi 1-2 órás tanulást vállalt fel, természetesen a tanórákon megkülönböztetett figyelmet szentel az illető tanár előadására. A tantárgyak közül a történelem és a magyar nyelv köti le elsősorban a figyelmét. A kötelező iskolai oktatás mellett - mint fentebb már említettük - Beáta szerteágazó tevékenységet folytat. A furulyatudását heti két alkalommal 1-1 órán keresztül gazdagítja. A torna szakkörre heti három alkalommal másfél-másfél órát áldoz, ezzel kapcsolatban kifejtette: végtelenül szeret mozogni! Az intenzív torna után még a tanulás is könnyebbnek tűnik. A szolfézs elsajátítása - heti két ízben - két órát vesz igénybe, a rajz szakkör pedig heti egy alkalommal másfél órát. Az iskolán kívüli németnyelv tanulása pedig heti egy alkalommal egy órát. Ezenkívül a hitoktatás is szerves részét képezi a heti programnak. Az csak természetes, hogy Beáta a tanulmányi versenyeken is kamatoztatja képességeit. Ez vonatkozik a házi bajnokságokra, illetve a megyei szintű megmérettetésekre egyaránt. Az eredményekről szólva: az ötödik osztályosok matematika versenyén a képzeletbeli dobogó legmagasabb csúcsán végzett, magyar nyelv kategóriában pedig az első és a második helyet osztotta. Az erősnek jellemezhető napi, illetve heti program mellett azonban jut még idő olvasásra is. Ezt a hasznos tevékenységet átlagosan napi fél- vagy egy órában lehet mérni. A két műfajt - líra, próza - egyformán szereti, ennek bizonyítására: Petőfi Sándor a kedvenc költője, Gárdonyi Géza Egri csillagok című kötetének lapjait pedig megkülönböztetett figyelemmel forgatja. Meghatározó

élményeinek harmadik osztályos kora óta vers formájában ad nyomatékot. Ez idáig mintegy 15 látott napvilágot. Az Eleki Krónika kedves olvasói ezúttal három versével ismerkedhetnek meg.

A						virág
A	virág	szépség,	a	virág		kincs,
a	virág		maga	az		élet.
S	míg	az	élet	virága		nyiladozik,
boldogság,			szeretet,			szenvedés
ezekben	része		van	az		embernek.
S	mire		a	virág		elhervad,
s	az		ember	megtanul		kitartani
azt	gondolja,		hogy	az		élete
hiábavaló						volt.
Az	életet		becsülni,	értékelni		kell!
Mert	az	élet	a	leggyönyörűbb		virág!

T	a	v	a	s	z
Tavaszi	van,	jaj	de		jó!
Eltűnik	végre		a		hó!
Virág	nyílik,		rügy		fakad.
Fecske	tűnik,		szól		madárdal.
A		természet			ébred
s	kiált		sok		gyermek:
-	Itt	a	tavaszi,		halihó!
Eltűnik	végre		a		hó!

A					mókus
Mókuska,					mókuska
ne	mássz		olyan		magasra!
Vörös	farkad		ide-oda		libben,
apró		mogyoró			csörren-zörren.
Mókuska,					mókuska
mutasd		gyorsan			lakásod!
Hol					laksz?
Fa		odvában,			kőbarlangban,
ürge					lyukban?
Fa	odvában		csörren	az	a
sok					mogyoró.
Ott	laksz	te,	te		kis
pihe-puha farkú mókuska!					

Egy könyv, ami nem jelent meg

Az elekiek egy jeles esemény megünneplésére készültek 1934. május 1-jén, hisz akkor volt a 200. évfordulója annak, hogy Elekre érkezett az első plébános, Hollinger Antal (1734-40). (Források hiányában nem tudunk arra válaszolni, hogy pl. a középkorban volt-e plébánosa Eleknek!)

A fennmaradt eleki római katolikus egyháztanács jegyzőkönyveiből megtudhatjuk még azt is, hogy ezen az évfordulón készültek a mai templom felszentelésére is. (Erre 1934. május 4-én sor is került Glattfelder Gyula püspök (1911-43) úr személyes részvételével.) Sajnos az erre vonatkozó további forrásokat nem találtuk meg. Csupán arról szólnak az akkori feljegyzések, hogy arra az alkalomra katolikus napot szerveztek, illetve bérházat építettek.

Az 1934. március 12-ei egyháztanácsi jegyzőkönyvben azonban találtunk egy érdekességet is: "... és különösen Dr. Csepregi Imre (1913-31) kitartó munkásságának köszönhető, hogy írásban le van fektetve a község 200 éves története, amelyet ki kellene nyomtatni, hogy minél többen megismerjék népünknek, községünknek 200 éves történetét."

Ezt a szép tervet a jelenlévők támogatták, illetve ehhez kapcsolódóan indítványt nyújtottak be a képviselő-testületnek. Sajnos, a két világháború közötti anyag nem áll rendelkezésünkre. Valószínűleg a háború végén eltűntek az eleki önkormányzati anyagok!

Pedig érdekes lett volna megtudni, miért nem adták ki Csepregi Imre ma is kéziratban lévő alapvető munkáját, pedig ma is érdekes lenne. (Elek község története. Elek, 1931. 90 o.)

Vajon voltak-e olyanok az akkori Eleken, akik nem akarták, hogy minél többen "megismerjék" Elek történetét? (A rendelkezésünkre álló források alapján az is kiderül, hogy sokat vitatkoztak arról, milyen nyelven jelenjen meg a könyv!) Érdekes azon is elgondolkodnunk, hogy alig egy évvel vagyunk a gazdasági világválság után 1934-ben, és az elekiek már könyvet akarnak kiadni! Ez mindenképpen a lokálpatriotizmus jele! Az akkori önazonosságtudatban is történt elmozdulás, mert a tervek szerint magyar és német nyelven szerették volna megjelentetni Csepregi könyvét. Mindentől függetlenül valószínűleg önfeledten ünnepeltek és emlékeztek az egykori elekiek 1934. május 4-5-6-án.

Végül álljon itt az akkori egyháztanács névsora: ifj. Ament Mihály, Bender Ádám, Bender József, Braun György, Hammer József, Klemm János, Metz Ferenc, Schinagel Ferenc, Wittmann Elek György, Wittmann Miksa, Weber Ádám, Hegedűs Béla, illetve Reibel Mihály plébános (1932-57).

Rapajkó Tibor

Napközis tábor Eleken

2001. július 23-a és augusztus 4-e közötti időben szervezett az általános iskolások részére napközis tábort a Reibel Mihály Városi Művelődési Központ.

Az ötlet nem újszerű, a siker azonban az első. Korábban is voltak kezdeményezések a két tanév közötti nyári vakációk időszakában a kisdíákok foglalkoztatására, ám kevés sikerrel vagy sikertelenül. Az idei volt az első sikeres napközis tábor. Vélhetően felismerték a szülők, hogy gyermekeik biztonságos "megőrzése" mellett mennyi hasznot, élményt, gazdagodást nyújthat egy ilyen a gyermekeik számára. Árgyelán György, a művelődési központ igazgatója ismertette Krónikánkkal a tábor programját, amely a következő volt: Júl. 23., hétfő: "Színház az egész világ" elnevezéssel indult a tábor. Ezen a napon jókedvű, jó hangulatú szituációs játékokkal - és természetesen egymással - ismerkedhettek meg a táborlakók. 24-én, kedden a békéscsabai Meseházban a gyakorlatban szerezhettek ismereteket a régmúlt mesterségeiből: agyagművesség, csuhéfonás, rongyozás stb. 25-én, szerdán az irodalomé volt a nap, melynek keretében játékos vetélkedők is helyt k a p t a k . 26-án, csütörtökön szintén a kreativitást fejlesztő foglalkozásokon vehettek részt a gyermekek, a festés, papírhajtogatás /origami/, gyurmázás rejtjelmeivel ismerkedtek meg. 27-én, pénteken a helyi könyvtárban a "Játék határok nélkül" címmel indult nemes versengés, amely minden résztvevő egyöntetű véleménye szerint az egyik legsikeresebb, legélménydúsabb nap volt. 28-29-én, szombaton és vasárnap a hétvégét természetesen a családban töltötték a gyermekek, ahol beszámolhattak szüleiknek a hétközi élményeiről. 30-án, hétfőn a "Történelem napja" keretében játékos vetélkedők zajlottak. Ekkor régi játékokkal ismerkedtek meg a kisdíákok. 31-én, kedden a táborozók Szarvason múlták az időt: az arborétum csodáit tekinthették meg, majd hajókiránduláson vehettek részt. Augusztus 1-jét, szerdát az "Egészség napj"-nak nyilvánították, ahol a legalapvetőbb ismeretekre tehettek szert a témakörben. 2-án, csütörtökön a táborlakók Elek Város történelmével és az itt élő nemzetiségi kisebbségek életével ismerkedhettek meg. Ennek során a német közösségi házba látogattak el, de ismereteket szerezhettek a helyi román kisebbség helyzetéről, hagyományörzéséről is. 3-án, pénteken volt a kéthetes tábor zárónapja, amikor is összegezték az eltelt napok tapasztalatait, élményeit, s a "hogyan tovább?" kérdésre igyekeztek választ találni. Árgyelán György úr elmondta még, hogy következő években is szeretné ez a napközis tábort megrendezni, hiszen bebizonyosodott ez alkalommal, hogy mind a gyermekek, mind a szülők, a család szempontjából hasznos. Megtudtuk, hogy az ebben a témában benyújtott pályázata nem nyert, így a sikereket az intézmény sajátjának mondhatja. Ugyanakkor az augusztus 4-én, szombaton megrendezett, az intézmény által meghirdetett főzőverseny keretében vendégül látta - saját költségén - a napközis tábor résztvevőit. A tábor idején létrejött alkotásokból /gyurmák, cserepek, rajzok, origamik stb./ a művelődési központ a közeljövőben kiállítást nyit, ahol a szülők, családtagok is megtekinthetik gyermekeik munkáit.

T.R.K.

Az óra slágere

Már megint hoppon maradtam, mivel a tizedik alkalommal, sikertelenségi jubileumot “ünnepelhetek”. Az egyik kereskedelmi rádióban minden órában egy nótát kell felismerni ahhoz, hogy az ember megtollasodhasson. Igen, mert a szegény embernek több mint 10 ezer forint már egész gazdagságot jelent, és itt 25 ezerről van szó. Amikor aztán meghallottam a jellegzetes nótát máris rohantam a városi telefonfülkébe, ahol, miután megkaptam az adott telefonszámot, közölték velem, hogy én vagyok az ötezredik betelefonáló, amiért viszont egy megboldogult fitying sem jár. Maradnak az eredeti kiírásnál: minden huszadik jelentkező mehet a mennybe. Most tanácstalanul tépelődöm, mitévő legyek, próbálkozzam újfent, vagy várjak egy olyan blokkra, ahol nem a huszadik, hanem az ötezredik, esetleg a tízezredik betelefonáló lesz a nyertes.

B.N.

Gerolzhofeni kirándulás

2001. július 22-én este 6 órakor indult el az eleki Mezőgazdasági és Ipari Középiskola dolgozóiból és hozzátartozókból álló 33 fős csoport Gerolzhofenbe autóbusszal. Éjjel fél 2-kor léptük át az osztrák határt, majd reggel 8-kor a német határt. 23-án (hétfőn) délelőtt 11-kor értünk el az első uticélunkhoz Nürnbergbe. Itt egyéni városnézésre volt lehetőség délután 2-ig, bár a csoport egy része a buszon töltött éjszaka miatt meglehetősen fáradt volt. Utána tovább buszoztunk Gerolzhofenbe, ahová fél 4-kor érkeztünk. A polgármester az ún. Régi Városháza épületében fogadott bennünket. Az épület az 1400-as években épült, ma városi múzeum. Falán emléktábla hirdeti, hogy 1724-ben a településről és környékéről számos család telepedett át Magyarországra (Elek külön is meg van említve). A fogadás után tovább utaztunk szálláshelyünkre a kb. 7 km-re fekvő Michelan falucskába. Ennek külterületén volt a szállásunk egy dombtetőn a Kolping-Szervezet (ez egy egyházi intézmény) vendégházában. Elhelyezés 2-4 ágyas szobákban történt, a lakás mellé minden reggel bőséges reggeli is járt. Este 6-tól 9-ig megtekinthettük egyénileg Gerolzhofen nevezetességeit, aki akart, az vacsorázhatott is.

Másnap 24-én (kedden) reggel egy közeli mezőgazdasági központba mentünk, ahol tenyészállatok árverését lehetett megtekinteni. Előtte és közben részletes ismertetést kaptunk a központ működéséről. A tolmácsolást itt és az út folyamán többnyire Klemm Tamás kolléga végezte, de főleg szakmai részekenél Zámbó András igazgató úr is sokszor besegített. (Itt kell megjegyezni, hogy a tantestület több tagjáról derült ki az út folyamán, hogy többé-kevésbé értik a német nyelvet, így nyelvi nehézség sehol sem mutatkozott). Az árverés délig tartott, érdekes külsőségei, tökéletes szervezettsége még a nem szakember nézőket is lenyűgözte. Az ebéd az árverési csarnok éttermében volt. Itt kell megjegyezni, hogy az adagok itt is, mint Németországban bárhol óriásiak, a hölgyek legritkább esetben tudták csak végigenni. Ebéd után Würzburgba mentünk. Itt szabad program volt, lehetőség adódott vásárlásra és

városnézésre is. Én eléggé borsos belépődíj ellenében a püspök-fejedelmek palotáját, illetve annak egy részét (mert az egész egy nap alatt bejárhatatlan), tekintetem meg. Az épület minden művészettörténeti könyvben benne van, mint a német barokk építészet egyik csúcsteljesítő mérése. Belső berendezése elképzelhetetlenül gazdag és pompás. Külön megemlékezést érdemel az épületet körülvevő francia stílusú díszpark. Este a szállásunkhoz közeli "Metéora" nevű görög étteremben vacsoráztunk. A bátrabbak próbát tehettek a görög konyha specialitásaival. 25-én szerdán reggel Bambergbe mentünk. Itt idegenvezetőnk is volt, így csoportosan tekinthettük meg a várost. Míg a legtöbb német település súlyosan megszenvedte a II. világháborút, addig Bamberg nem bombázták le, így középkori arculata csorbítatlanul megmaradt. Megtekinthettük belülről is a dómot. Jelenlegi formájában az 1200-as évekből való, de elődje már 1000 körül állt. Két császár és egy pápa síremléke is van benne, valamint egy rejtélyes régi lovasszobor az ún. "bambergi lovas", amelyről nem tudják kit ábrázol. Az egyik elmélet szerint a mi Szent István királyunkat, aki itt járt l e á n y n é z ő b e n ! Gyors ebéd volt a Metéorában, majd ebéd után egy lótenyésztő gazdaságot tekintettünk meg. Egy három fős család, 2 fő napi 2 órában foglalkoztatott bér munkással művel meg 85 hektáros birtokát és tart bértartásban kb. 50 lovat. A szakembereknek itt bőségesen nyílt alkalmuk a szakmai kérdések felvetésére a birtok megtekintése utáni beszélgetésen. Ezután még Schweinfurtban a kerületi mezőgazdasági hivatalban hallgattunk meg részletes előadást a német mezőgazdaságról és agrárszakoktatás helyzetéről. Este mi láttuk vendégül a polgármester urat és munkatársait. Míg a pörkölt főtt (Szabó Bálint mesterműve), mi többiek Gerolzhofen főterén a városi kórusok hangversenyében g y ö n y ö r k ö d h e t t ü n k . 26-án (csütörtökön) délelőtt a csoport kettévált. Egy része (én is) a városi fürdő szolgáltatásait élvezte. Ez valódi "élményfürdő" volt! Különböző hőmérsékletű, vízmélységű medencék (még sós vizű is), alagútszerű fedett csúszda, vízmasszázs, mesterséges gejzírek, mesterséges örvény, stb. Mindent kipróbáltunk, alig lehetett végül a társaságot kiszedni a vízből. A csoport másik fele a polgármester úr feleségének kalauzolásával Gerolzhofen történetével és nevezetességeivel ismerkedett meg. Ebéd után csendes pihenő (?) volt, bár aki akarta, a német légierő gyakorlatait figyelhette, gépeik alacsonyán száguldoztak a szállásunk körüli dombok felett. Délután 4 órakor bortúrára indultunk. Hosszabb gyalogtúra után egy szőlőhegyen fogadott bennünket Armin Loos borászmester. Miközben alkalmanként behűtött pezsgővel és borral kínálgatott, séta közben bemutatta birtokát, beszélt a környékbeli szőlőtermesztésről és a környék nevezetességeiről. Ekkor derült ki például, hogy az a hatalmas gyárépület, amely szállásunkról is jól látszott, valóságban egy működő a t o m e r ő m ű ! Utunk Armin Loos úr házánál ért véget. Kiderült, hogy a szőlő mellett nagyüzemi sertéstartással is foglalkozik, ez újabb alkalmat adott az állattenyésztő szakembereknek szakmai kíváncsiságuk kielégítésére. A gazdaság megtekintése után a pincében hatalmas hidegtálak mellett kóstolgattuk tovább a bort. A házigazdánk minden típust részletesen bemutatott, olykor a feleségével valószínű show-műsort rögtönöztek. Végül mindenki ajándékba kapott egy kis üveg bort, de még vásárlásra is volt lehetőség. Mi is bort vittünk ki Németországba mindenkinek

ajándékba, mégpedig tokajit. Meg is jegyezte egyik kollégánk, hogy mikor majd kibontják és megisszák, bánatukban az összes otthoni szőlőt kivágják majd! 10 órakor sétáltunk haza a kb. 4 km-re fekvő szálláshelyünkre. 27-én (pénteken) fél 9 körül indultunk el hazafelé. Délben megálltunk Passauban egy bevásárló központnál, ahol mód volt az utolsó bevásárlásokat elintézni. Megállapíthattuk, hogy a választék nem nagyobb mint Magyarországon. Éjjel 2 óra tájban érkeztünk haza egy nagyon jól szervezett útról, felejthetetlen élményekkel gazdagon.

Singer Ferenc

Fergeteges lovasnapok Szarvason

A közelmúltban immár negyedízben rendezték meg - ezúttal Szarvason -, a magyar történelem színes és érdekes világát felelevenítő, hagyományörző lovas fesztivált. A háromnapos fesztivál igyekezett megmutatni mindazt, ami a magyar ember és a ló kapcsolatát jellemezte régen és manapság. A közönség soraiban ülve átérezhettem a rendezvénynek azt a hangulatát, amely igazán magával tudta ragadni a nézősereget. A jól szervezett programokon szinte elröpült az idő. A színpompás bemutatókat figyelve elgondolkodtam azon, hogy talán régen még büszke is volt a magyar ember arra, hogy ehhez a nemzethez tartozott. Manapság az Európai Unió csatlakozására készülve már a hangsúly nem azon van, hogy magyarul tudjon az ember, hanem az a fontos, hogy az uniós országok nyelvét vegye át, hagyományait ismerje meg, netalántán kövesse, így lassan-lassan elfeledjük mennyire büszkék lehetnénk a saját hagyományainkra és azokat őrizni és védeni kellene. De örömmel láttam, hogy az említett tendencia ellenére mégis sok fiatal lovagol figyelemre méltó módon, sokan vannak akik az egykori vármegyei bandériumokat felelevenítő színes forgatagában a lovaséletet bemutatták, számot adva arról a tudásról, hogy méltó módon őrzik és ápolják a lovas hagyományokat. A népies fogatok bemutatóján örömmel vettem észre az eleki Barna Gergely fogatát és büszkék voltunk, hogy Elek városát színvonalas módon képviselte. Egy ilyen országos hírű és nívós bemutatón való részvétel következteteni enged egy ígéretes hagyomány fejlődésére, hiszen Eleken már több ízben vehettünk részt lovas bemutatón az eleki Szabadidős Lovasklub szervezésében, és bízom benne, hogy még számos alkalommal gyönyörködhetünk az egész évi kemény munkát igénylő produkciókban.

- Vné -

Támogatók / Unterstützung

Országos emlékhely a németek kiűzetésének emlékére
Landesdenkmal zum Gedenken an die Vertreibung der Deutschen aus Ungarn

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Magyar Millennium Kormánybiztos

annak Német vagy	múltja névvel, kiűzték	fagyban vagy	lángolt. elégett, magyarságból.
Mindent - Vitte egy	Meleg	vasvagonba otthont mindenki órában	rakták: hátrahagyva. csomagját, telerakva.
Így - Ha, elvitte	lette kommün német a	volt	Ők gyilkos szegény vörös
Így nagy Pedig csak	lettek soha	eszmékért nem magyarhon	Ők kiüldözve, büntetésből. vétke, szeretetből.
Hideg Hideg Fájó - Fáj a magyar kis hazának!	emlék szívek	lett törvénye: ma	e is télnek. világnak! égnek:

2001. augusztus 04.

Máriapócsra zarándokoltak

Az Eleki Római Katolikus Egyházközösség hívei kétegyházi társaikkal együtt Máriapócsra zarándokoltak. A zarándoklat résztvevői a görög- katolikus templomban megtekintették a könnyező Szűz Mária ikont. Történetével kapcsolatban elmondható, hogy a pócsi kegyképet Csigri László helybéli bíró megrendelésére Papp István festette, 1676-ban. Néhány évvel később, 1696. november 4-én, miközben a templomba Papp Dániel lelkész a szent liturgiát végezte, Eöry Mihály pócsi földműves arra lett figyelmes, hogy az Istenszülő ikon mindkét szeméből könnyek folynak. A rendkívüli esemény csodálattal töltötte el a jelenlévőket. A könnyezés két hétig folyamatosan tartott, majd pedig kisebb megszakításokkal december 8-áig. A képet 300 különböző vallású ember vizsgálta meg. A kép híre természetesen hamarosan elterjedt, I. Lipót császár elrendelte, hogy a festményt Bécsbe szállítsák. A pócsi fatemplomban a Mária-ikon helye évekig üres volt. 1707-ben aztán Telekesy István egri püspök Bécsben egy osztrák festővel elkészítette a kegykép másolatát. Érdekesség, hogy sem a Bécsben elhelyezett eredeti kegykép, sem pedig azok másolatai nem könnyeztek a továbbiakban, kivéve azt, amelyiket a pócsi templomban helyeztek el. 1715. augusztus 1-jén Papp Mihály parókus a reggeli istentiszteletet végezte, amikor Molnár János kántor észrevette a kép könnyezését.

Az elkövetkezendő napokban Erdődy Gábor Antal egri püspök hivatalosan is kivizsgáltatta az eseményt, amely vallomást jegyzőkönyvezték. A püspök Bizánczy helynökhöz írt levelében Pócsot Szűz Mária kegyhelynek nyilvánította. A máriapócsi kegyhely újabb nevezetes eseménye, a kegykép harmadik könnyezése 1905. december 3-án kezdődött. A könnyezés december 19-éig folyamatosan, majd december utolsó két napján is tartott. Máriapócs történetének kiemelkedő napja 1991. augusztus 18-a, amikor a Magyarországot meglátogató II. János Pál római pápa bizánci liturgiát mutatott be magyar nyelven a kegykép előtt. Ez alkalommal mintegy 250 ezer ember volt jelen a kis nyírségi faluban.

B.N.